

Bijlage 4 Toelichting op:

- **Belangrijkste wijzigingen in de GR GO BW Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer**
- **Ontwikkelingen in het inkooptraject Beschermd Wonen-Maatschappelijke opvang regio Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer**

Belangrijkste wijzigingen GR GO BW Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer

In de voorliggende nieuwe regeling zijn zowel de financiële samenwerkingsafspraken als de afspraken over taakuitvoering van het GO alleen nog op hoofdlijnen benoemd. Een nadere uitwerking van deze afspraken wordt opgenomen in aparte stukken. De belangrijkste zijn:

1) Een dienstverleningshandvest

In de oude regeling was uitgeschreven welke taken aan het GO BW werden opgedragen. Nu is volstaan met de bepaling dat het GO BW taken uitvoert op het gebied van Beschermd Wonen en dat in een dienstverleningshandvest wordt vastgelegd welke taken dit precies zijn. Dit geeft de ruimte om, afhankelijk van allerlei ontwikkelingen (landelijk en in het inkoopproces) hier nader invulling aan te geven. Dit dienstverleningshandvest wordt bij unanimititeit vastgesteld door het GO BW. Daarmee is zeggenschap van alle gemeenten geborgd.

2) De bijdrageverordening en financiële verordening

In de voorliggende nieuwe regeling zijn de financiële samenwerkingsafspraken op hoofdlijnen vastgelegd. In de bijdrageverordening en de financiële verordening worden deze in detail uitgewerkt. In de bijdrageverordening komen afspraken over de bijdrage van iedere gemeente aan de kosten van de taakuitvoering door het GO BW. In de bijdrageverordening worden ook afspraken vastgelegd over verevening van (zorg)kosten tussen gemeenten en middelen voor innovatie. De omgang met de reserve wordt verder uitgewerkt in de financiële verordening.

De financiële afspraken in de genoemde stukken sluiten aan bij de financiële afspraken die in de initiële regeling waren opgenomen. Samenvattend:

- o gemeenten dragen bij aan de kosten van het GO BW naar rato van het nieuwe verdeelmodel;
- o de eerste drie jaren na ingang van de wettelijke doordecentralisatie worden overschotten en tekorten op de lokale budgetten voor BW verrekend via een vereveningsfonds;
- o de gemeente Haarlem draagt het 'historische budget', dat zij namens de regio ontvangt voor cliënten, die voor de start van de doordecentralisatie een beschikking voor BW hebben gekregen, over aan het GO BW;
- o het GO BW stelt jaarlijks middelen beschikbaar voor innovatie;
- o de eerste drie jaren na de start van het GO BW worden het verwachte tekort op de Maatschappelijke Opvang gedekt uit het verwachte overschot op BW;
- o er wordt een minimum van €5 mln. en maximum van €7 mln. afgesproken voor de omvang van de regionale reserve, die door het GO BW beheerd wordt. Wanneer de reserve van het GO onder het minimum komt, zullen alle gemeenten de reserve naar rato van het verdeelmodel aanvullen. Wanneer de reserve hoger is dan afgesproken, wordt het overschot eveneens naar rato uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten.

Naast de eerder gemaakte afspraken worden in de bijdrageverordening voor 2024 mogelijk aanvullende afspraken opgenomen, omdat we te maken krijgen met een overgangsjaar. De individuele gemeenten krijgen in 2024 al eigen middelen voor BW (ervan uitgaande dat de wettelijke doordecentralisatie doorgaat), maar doordat de huidige contracten voor BW verlengd worden tot 1 januari 2025, blijft Haarlem (naar verwachting) in 2024 nog verantwoordelijk voor de toegang en ook voor het betalen van de facturen van de aanbieders. De bijdrageverordening 2024 zal in het najaar worden voorgelegd voor een zienswijze.

Voor een wijziging van de afspraken in het dienstverleningshandvest, de bijdrageverordening en de financiële verordening is een unaniem besluit van het GO BW voldoende. Het is dus niet langer nodig om de regeling daarvoor te wijzigen. Hiermee wordt de zeggenschap van alle gemeenten over taken en financiën van het GO BW geborgd. Bovendien wordt een voorgenomen wijziging van de bijdrageverordening eerst voor een zienswijze voorgelegd aan de gemeenteraden voordat hier een besluit over wordt genomen door het GO BW. Daarmee is ook de betrokkenheid van de raden geborgd.

Tot slot zijn in de regeling in het kader van de flexibiliteit de datums verwijderd en is rekening gehouden met de verwachte doordecentralisatie van de Maatschappelijke Opvang (MO). Hierdoor bestaat de mogelijkheid te zijner tijd te besluiten om afspraken over uitvoering en financiering van MO toe te voegen aan de regeling. Ook hiervoor is overigens een unaniem besluit van het GO BW nodig.

Voor de volledige tekst van de gewijzigde regeling bij het GO BW en de toelichting op de gewijzigde regeling bij het GO BW wordt verwezen naar bijlage 1 en 2.

Ontwikkelingen binnen het inkooptraject BW-MO Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer

De dialoog draagt bij aan het draagvlak bij aanbieders voor de keuzes die gemaakt worden en verkleint daarmee het risico dat in de praktijk niet aan de contracteisen kan worden voldaan.

Uit de eerste vier dialoogsessies met geselecteerde aanbieders komt het volgende beeld naar voren: Het heeft de voorkeur om de verschillende producten voor BW en MO samen te voegen tot één perceel en een integrale opdracht te verstrekken aan één contractpartner (samenwerkingsverband van de geselecteerde aanbieders) en te kiezen voor een taakgerichte bekostiging. Dit laatste houdt in dat aanbieders niet bekostigd worden op basis van de geleverde uren ondersteuning of cliëntaantallen, maar op basis van een opgedragen taak met een vast budget. Aanbieders krijgen hierdoor ruimte om op basis van hun professionaliteit te doen wat nodig is voor de inwoner, snel op- of af te schalen, administratieve lasten te beperken en innovatie en creatieve vormen van ondersteuning in te zetten.

Deze 'taakgerichte uitvoeringsvariant' draagt naar verwachting het meest bij aan de gewenste beweging naar 'zo thuis mogelijk'. De afgelopen acht jaar is gewerkt met een 'resultaatgerichte financiering' en is de gewenste transformatie binnen BW onvoldoende op gang gekomen. Oorzaken zijn onder meer dat deze financieringsvorm het lastig maakt voor aanbieders om samen te werken, omdat ze vooral verantwoordelijk zijn voor hun eigen cliënten en organisatie. Bovendien maken de schotten tussen de financieringsstromen het lastiger om maatwerk te leveren.

De taakgerichte uitvoeringsvariant maakt het voor aanbieders makkelijker om samen te werken. Doordat er één contractpartner is, kunnen alle vormen van ondersteuning geboden worden, zonder dat een inwoner naar een andere hulpverlener of organisatie hoeft over te stappen. Hierdoor is de kans kleiner dat er cliënten tussen wal en schip vallen. We nemen daarom deze uitvoeringsvariant als uitgangspunt bij het verdere inkooptraject, overigens zonder daarbij andere scenario's al uit te sluiten. Het definitieve besluit voor een uitvoeringsvariant wordt genomen bij het vaststellen van het inschrijvingsdocument, dat in de tweede helft van 2023 wordt aangeboden aan de colleges.

De aanbieders zijn geïnformeerd en geconsulteerd over de richtinggevende keuze. Mocht deze keuze leiden tot aanpassingen in de procedure van de aanbesteding, dan worden de raden hierover geïnformeerd bij het definitieve inschrijvingsdocument.

De keuze om de taakgerichte uitvoeringsvariant als uitgangspunt te nemen heeft een aantal consequenties:

1. Verlenging huidige contracten BW

Een overstap van de huidige resultaatgerichte financiering naar de taakgerichte uitvoeringsvariant staat of valt met een goede voorbereiding, zowel aan de kant van de aanbieders als aan de kant van gemeenten.

Het kost tijd om de benodigde samenwerking tussen aanbieders en gemeenten op te bouwen en om afspraken te maken op basis waarvan gemeenten goed kunnen sturen op de gewenste prestaties. Aanbieders hebben tijd nodig om te komen tot een goede samenwerkingsvorm en ook gemeenten hebben tijd nodig om de onderlinge afspraken aan te scherpen, werkprocessen aan te passen en medewerkers te scholen.

Om een zorgvuldige overgang mogelijk te maken is de planning aangepast. Voorzien is nu dat in het eerste kwartaal van 2024 kan worden gegund, met 1 januari 2025 als ingangsdatum. De huidige overeenkomsten worden verlengd tot 1 januari 2025. De aanbieders zijn inmiddels hierover geïnformeerd. Mocht geen overeenstemming bereikt worden over de verlenging, dan wordt gezorgd voor een overbruggingscontract.

2. Nog geen (volledige) lokale toegang BW in 2024

In de regeling bij het GO BW is vastgelegd dat de toegang tot BW overgaat van centrumgemeente Haarlem naar de regiogemeenten. De beoogde startdatum voor de lokale toegang is 1 januari 2024. Wanneer echter gekozen wordt voor de taakgerichte uitvoeringsvariant, verandert per 1 januari 2025 de rol van de gemeente bij de toegang. In de huidige situatie beschikt Haarlem aan de hand van het arrangementenmodel welke (combinatie van) voorzieningen een inwoner nodig heeft. Bij een taakgerichte uitvoeringsvariant bepaalt de gemeente nog wel DAT een inwoner een BW-voorziening nodig heeft, maar de aanbieder krijgt een belangrijke rol bij de keuze welke voorziening het meest passend is (het WAT). Het lijkt niet zinvol om per 1 januari 2024 voor een periode van één jaar te starten met de lokale toegang volgens de huidige werkwijze, omdat dat weer verandert per 2025. Wel kunnen in 2023 en 2024 al (oefen)stappen gezet worden richting de lokale toegangen.

3. Andere (financiële) samenwerkingsafspraken nodig

De huidige (financiële) samenwerkingsafspraken binnen het GO BW gaan uit van financiering van zorgkosten op cliëntniveau. Bij een taakgerichte uitvoeringsvariant is echter geen sprake meer van financiering op cliëntniveau. De contractpartner ontvangt één regionaal taakbudget waar iedere gemeente naar rato aan bijdraagt. Ook wordt namens de regio één contract afgesloten met de contractpartner, in plaats van afzonderlijke contracten per gemeente. Dit vraagt een aanpassing van de afspraken die nu zijn vastgelegd in de regeling bij het GO BW